

Työvoimapalveluiden tilastokatsaus vuodelta 2025

Työllisyysaluelautakunta 26.03.2026 § 20
2117/00.01.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää
puh. 044 718 7502
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää

Työllisyysaluelautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Työllisyysaluelautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Tausta

KEHA-keskus on toimittanut työllisyysalueille vuoden 2025 työvoimapalveluiden tilastokatsaukset, jotka kokoavat keskeisiä tietoja työnhakijoiden määrästä, työttömyyden rakenteesta, palveluihin osallistumisesta sekä palveluprosessien toteutumisesta. Tilastot mahdollistavat työllisyysalueiden välisen vertailun sekä valtakunnallisen työmarkkinatilanteen tarkastelun.

Tilastot tarjoavat tärkeän pohjan työllisyyspalveluiden tiedolla johtamiselle. Samalla on kuitenkin huomioitava, että vuosi 2025 oli työllisyysalueiden ensimmäinen toimintavuosi ja palvelujärjestelmän siirtymävaihe näkyy osin myös tilastotiedoissa. Uuden järjestelmän käyttöönotto, toimintatapojen rakentuminen sekä tietojärjestelmämuutokset vaikuttavat joidenkin mittareiden tulkintaan. Tästä syystä tilastoja on tarkoituksenmukaista tarkastella sekä valtakunnallisessa vertailussa että suhteessa alueen työmarkkinarakenteeseen ja paikalliseen toimintaympäristöön.

Työmarkkinatilanne Kuopion työllisyysalueella

Tilastokatsauksen perusteella Kuopion työllisyysalueen työmarkkinakehitys on vuonna 2025 seurannut pitkälti valtakunnallista suuntaa. Työnhakijoiden ja työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuoden aikana ja työvoiman kysyntä heikkeni. Työttömyyden kasvu oli Kuopion työllisyysalueella hieman valtakunnallista keskiarvoa nopeampaa. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on ollut merkittävää. Pitkittyneet työttömyysjaksot näkyvät myös kuntien rahoitusvastuun kasvuna työttömyysturvan kustannuksissa.

Työvoiman kysyntä on samanaikaisesti heikentynyt. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt, mikä liittyy erityisesti rakentamisen ja teollisuuden suhdannetilanteeseen sekä yleiseen taloudelliseen epävarmuuteen. Tämä heijastuu työnvälityksen arkeen siten, että avoimia työpaikkoja on suhteessa vähemmän työnhakijoiden määrään.

Tilastot osoittavat myös, että osa työttömyydestä on rakenteellista. Työttömyysjaksot ovat keskimäärin melko pitkiä ja esimerkiksi ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden työttömyysaste on alueella valtakunnallista tasoa korkeampi. Tämä korostaa kotoutumisen, osaamisen kehittämisen sekä työnantajayhteistyön merkitystä työllisyyspolitiikassa.

Palveluiden näkökulmasta aktivointiaste on jäänyt Kuopion työllisyysalueella valtakunnallista keskiarvoa matalammaksi. Tilannetta selittää osaltaan työllisyysalueen ensimmäinen toimintavuosi, jolloin palvelujärjestelmää on samanaikaisesti rakennettu ja vakiinnutettu.

Vertailu muihin työllisyysalueisiin

Kuopion työllisyysalueen tilannetta voidaan tarkastella suhteessa muihin samankokoisiin työllisyysalueisiin. Vertailukohtina voidaan pitää Oulun ja Turun monikuntaisia työllisyysalueita sekä Jyväskylän ja Lahden työllisyysalueita.

Oulun ja Turun työllisyysalueet ovat Kuopion tavoin useamman kunnan muodostamia kokonaisuuksia, mutta niiden työssäkäyntialueet ovat suurempia ja työmarkkinoiden rakenne monipuolisempi. Näillä alueilla yrityskenttä on laajempi ja työvoiman liikkuvuus suurempaa, mikä vaikuttaa myös avoimien työpaikkojen määrään ja työmarkkinoiden dynamiikkaan.

Jyväskylä-Muuramen työllisyysalueella tilastot kuvaavat käytännössä pääosin Jyväskylän kaupungin työmarkkinatilannetta. Samoin Lahden työllisyysalueella tilastot heijastavat suurelta osin Lahden kaupungin työmarkkinoita. Kuopion työllisyysalue puolestaan muodostuu useamman kunnan kokonaisuudesta, mikä tuo tilannekuvaan myös alueellista vaihtelua.

Vuoden 2025 lopussa työttömyysaste oli Kuopion työllisyysalueella noin 12 prosenttia. Turun työllisyysalueella työttömyysaste oli noin 13 prosenttia ja Oulun työllisyysalueella noin 14 prosenttia. Jyväskylä-Muuramen työllisyysalueella työttömyysaste oli noin 13 prosenttia ja Lahden työllisyysalueella noin 14 prosenttia.

Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä työnhakijoista oli Kuopion työllisyysalueella noin 39 prosenttia. Turun työllisyysalueella vastaava osuus oli noin 40 prosenttia ja Oulun työllisyysalueella noin 42 prosenttia. Jyväskylän ja Lahden työllisyysalueilla pitkäaikaistyöttömien osuus sijoittui pääosin hieman yli 40 prosentin tasolle.

Aktivointiasteen osalta Kuopion työllisyysalueella taso oli noin 17 prosenttia, kun Turun työllisyysalueella aktivointiaste oli noin 22 prosenttia ja Oulun työllisyysalueella noin 20 prosenttia. Jyväskylän ja Lahden työllisyysalueilla aktivointiaste sijoittui pääosin 18–21 prosentin välille.

Vertailu osoittaa, että työttömyyden kasvu ja pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen ovat olleet yhteisiä ilmiöitä kaikilla tarkastelluilla alueilla.

Vertailun perusteella Kuopion työllisyysalueen työmarkkinatilanne on kokonaisuutena samansuuntaisessa kehityksessä muiden keskisuurten kaupunkiseutujen kanssa. Työttömyyden kasvu, pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen sekä työvoiman kysynnän heikkeneminen ovat valtakunnallisia ilmiöitä.

Kuopion työllisyysalueella keskeinen haaste liittyy erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden rakenteeseen sekä palveluihin osallistumisen tasoon. Aktivointiaste on jäänyt vertailualueisiin nähden hieman matalammaksi, mikä korostaa palveluihin ohjautumisen sekä työllistymistä tukevien palvelupolkujen kehittämisen merkitystä.

Tilanne korostaa myös työnantajayhteistyön vahvistamisen tarvetta. Työmarkkinoiden tilanteessa, jossa avoimia työpaikkoja on vähemmän, työnvälityksen aktiivisuus ja työnantajien kanssa tehtävä yhteistyö nousevat keskeiseen rooliin työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaannon parantamisessa.

Lisäksi työllisyyspolitiikassa korostuu työ- ja toimintakykyyn liittyvien palvelujen merkitys. Pitkittyvän työttömyyden taustalla on usein useita samanaikaisia tekijöitä, kuten osaamisvajeita tai työkykyyn liittyviä haasteita. Näissä tilanteissa työllisyyspalvelujen, hyvinvointialueen sekä koulutusorganisaatioiden yhteistyö on keskeistä.

Kuopion väestökehityksen näkökulmasta myös kansainvälisen työvoiman merkitys kasvaa. Työllisyyspalvelujen, oppilaitosten ja yritysten yhteistyötä tulee vahvistaa, jotta kansainvälisten osaajien työllistyminen alueelle helpottuu ja kaupungin pitovoima vahvistuu.

Kuopion työllisyysalueen työmarkkinatilanne heijastaa pitkälti valtakunnallista kehitystä. Työttömyyden kasvu, pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen sekä työvoiman kysynnän heikkeneminen ovat nähtävissä useimmilla keskisuurilla kaupunkiseuduilla.

Tilanne edellyttää työllisyyspalveluiden vaikuttavuuden vahvistamista, työnantajayhteistyön lisäämistä sekä tiiviimpää yhteistyötä koulutus-, hyvinvointi- ja elinkeinopalvelujen kanssa. Näillä toimenpiteillä voidaan tukea työnhakijoiden työllistymistä, parantaa työvoiman saatavuutta sekä vahvistaa Kuopion alueen elinvoimaa.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 32 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet

2117/2026 Työvoimapalveluiden tilastokatsaus vuodelta 2025 ja kehittämistarpeet työllisyysalueella